

ЛВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК LVII. ЛВІВ, СІЧЕНЬ — ЛЮТИЙ — БЕРЕЗЕНЬ 1944 р. Ч. 1 — 3

БОЖОЮ МИЛІСТЮ І СЯТОГО АПОСТОЛЬ- СЬКОГО РИМСЬКОГО ПРЕСТОЛУ БЛАГОСЛОВЕННЯМ МИТРОПОЛИТ АРХІЄПИСКОП ГАЛИЦЬКИЙ І ЛВІВСЬКИЙ ЄПИСКОП КАМ'ЯНЕЦЬКИЙ

ПРЕП. КАПУЛУ, ВСЕЧ. МОНАШОМУ І СВІТСЬКОМУ ДУХОВЕНСТВУ,
БОГОСЛОВ. АКАДЕМІЇ, ДЕКАНАМ, ПАРОХАМ, ЗАВІДАТЕЛЯМ
І СОТРУДИКАМ, НАСТОЯТЕЛЯМ МОНАШИХ ЧИНІВ
І ПОДИНОКИХ МОНАСТИРІВ І ВСІМ ЄРОМОНАХАМ

Мир о Господі і благословенство

Л.А.В. ч. 15.

На останній святочній сесії АЕп. Собору з р. 1943 зібрані на Соборі Отці, поза ухвалами Собору вже, себто не соборовою ухвалою, висказали своє бажання, щоб ми і в р. 1944 скликали п'ятий від війни АЕп. Собор. Вправді справи не дискутовано, (бо всякі дискусії на святочних сесіях виключені — а на останній приготовній сесії я забув поставити питання, чи Отці бажають Собору в 1944. р., передискутувати це з присутніми Отцями і після останній святочній сесії зробив це моїм іменем ВПреосвящений Кoad'ютор), думаю однак, що й без дискусії відповідь Отців Собору була щира і відповідала загальному бажанні Всеч. Духовенства в АЕпархії.

В останніх чотирьох роках скликаємо АЕп. Собор щороку і від тих 4-ох літ ми не стрінулися з неохотою нікого з-поміж Духовенства. Безперечно були, теж Отці, яких ця справа цілком не обходила і які зовсім не інтересувалися ні Собором, ні його ухвалами, але ж таких, які були б просто противні думці відбування Собору, — таки не було.

Не надуживаємо інституції АЕпарх. Соборів, аби накладати на Духовенство нових тягарів у формі Епархіяльних законів. У двох важких справах наклали АЕпарх. Собори правдиві обов'язки на Духовенство, а саме обов'язок пере-

читувати св. Письмо та обов'язок для священників три рази сповідатися в році. На чотири АЕпархіяльні Собори лише ці два закони — це дійсно не забагато. А й предмет самих законів свідчить хіба про велику повздержність при накладанні на Духовенство нових обов'язків.

Ухвали Соборів є звичайно радами, поясненнями, пригадкою сталих і давно знаних законів, принципами моральної богословії, які принагідно Собор пригадує, — словом — ухвали Собору виразно мають як ціль допомогти Духовенству сповнити свято свої душпастирські обов'язки. Собори ставляють собі за мету zorganizувати душпастирську працю як найвірніше в дусі св. Вселенської Церкви, який є духом І. Христа. Ця організація праці Духовенства, що є метою Соборів, є і предметом праць, бажань, молитов самого Духовенства. Так правильно і повинно бути. Бо якщо можемо надіятися, що дійдемо в цьому напрямі до якоїсь зглядної, можливої на цьому світі звершености, то хіба на цій дорозі.

Ми далекі від думки, що маємо досконалу організацію; ми свідомі своїх похибок. Ми уважаємо АЕпархіяльні Собори прилюдними виявами християнського покаяння, а від молитви та від Божої благодаті очікуємо поправи відносин більше, ніж від наших змагань; ми всі спільно підносимо руки до неба, ми молитвою та очима звертаємося в небо, очікуємо помочі в цьому Божому ділі, — ділі спасіння людей, в якому працюємо. Робимо це спільно, по приписам св. Церкви, і тому можемо мати непохитну надію, що дійдемо цією дорогою до звершености, якої бажаємо. Маємо надію, що Львівській АЕпархії і її Духовенству випросимо ті дари і ласки з неба, які потрібні бідним людям до успішної праці над спасінням людей.

Проект відбувати щороку Собори має свої труднощі. Заінтересування перших літ до нової інституції, чи практики, ділало, що Всеч. Отці радо збиралися і з зацікавленням працювали над предметом нарад. Зчасом фреквенція зменшується, хоч це, може, більше спричинене труднощами комунікації. Але це вже не вина комунікації, що чимраз більше правил переходить одногосно, без слова дискусії. При іншій нагоді я вже й собі приписував причину звільнення темпа і ослаблення енергії, з якою Собори працюють. Стаюся старим, я віддавна вже калікою і труд при підготовці нового Собору чимраз більше мене страхає. Не позволяю собі одначе зражуватись до справи. Я переконаний, що й Високопреосвящений мій Кoad'ютор займеться приготуванням одної якоїсь частини доктрини, чи права Церкви, в яких усе є зав-

жди можливим, знайти предмет Соборових рішень; коби тільки великі обов'язки і заняття на це йому дозволили! Але надіюся й на це, що коли б хто зі Соборних Крилошан, чи Духовенства вибрав собі якийсь предмет та в цьому предметі приготував як пропозицію ряд декретів і правил, то міг би це Собор поважно трактувати. Цим способом оживилася б за-сипляюча енергія Львівських Соборів.

Цьогорічний Собор, що на нього запрошую оце Всеч. Духовенство, міг би мати всякі дані на це, щоби бути переважним і дуже інтересним ділом. Тому міг би бути він почасти Собором посвяти цілої нашої Церкви і цілого народу безконечній любові й материнському Серцю Пренепорочно Зачатої Богород. Діви Марії, від якої надіємося миру.

Уже минулого року (Л. АЕп. Від. 1943 Ч. V.) прохав я усіх Всеч. Отців і всіх вірних цілої АЕпархії посвятити себе, свою родину, свою працю, свої всі бажання і наміри Її материнській любові. Досі одначе не дістав я повідомлення про це, як Всеч. Отці та вірні прийняли цей мій поклик. Хтось з Отців уложив дуже влучно, як мені здається, плян такої посвяти в парохіях і родинах. Той плян вернеться, як думаю, до Собору, як внесок Духовенства і, може, спричинить якусь важну ухвалу.

Сміло можемо посвятити цьогорічний Собор Преч. Діви Марії. У двох напрямках можемо в Соборі проявити любов і честь до Преч. Діви Марії: Посвятимо Її сам Собор і всі його праці, а відтак працею вже самого Собору посвятимо Преч. Богородиці нашу Церкву і наш нарід. Все це має на цілі випросити з неба закінчення війни та справедливий мир. Самі люди не можуть дати собі ради; в ненависті та спорах дійшли до такого положення, в якому не можуть вже знайти дороги до помирення і нового життя. Тому можна надіятися, що Преч. Мати людства, що служить Христу і прямує до спасіння, випросить чи дасть цьому бідному людству цілковите і щире помирення, яке сталося б початком нової епохи.

„До Тебе, Пресвята і Пренепорочна Діво, Мати І. Христа-Бога і за для Нього й наша Мати — до Тебе прибігаємо в цій крайній потребі й біді, в якій не тільки ми, але й ніхто з людей не може собі дати ради. Розмножилися поміж нами роздори, ворожнеча й ненависть, що при шаліючій бурі війни тільки ще ростуть і множаться без кінця. Через це загальне положення людства усі терпимо. Нема ні одної частини посвяченої Тобі нашої Церкви, яка не терпіла б

серед цієї бурі. Ніде не може відбуватися як слід праця в парохіях та катихизування дітей по церквах і школах. Нарід, хоч й має пастирів, живе, як коли б їх не мав. Вірні розбрилися по цілому світі; тільки частина ще присутня, а більшість по світі десь блукає, звичайно без змоги вислухувати Службу Божу та приймати св. Тайни. Діти в численних місцях ростуть без впливу родичів, часто й без проводу, без християнського життя. А люди, опановані жадобою посідання, не пам'ятаючи про Божі заповіді, допускаються мерзенних злочинів, а рідко коли з них каються. А ті християни, що хотіли б вірно Тобі служити, не мають ні одної днини певної. Серед множества цих терпінь і небезпек Ти одна, Преч. Діво, можеш нас рятувати. Возьми справу миру, справу поєднання людей в Свої руки. Випроси у Свого Сина ті ласки, яких потребує це бідне, упавше в пропасть війни людство, аби двигнутися. Поглянь на цих бідних людей. Рятуй нас, Преч. Діво, Ти наша Мати! Хай втихне та буря, що шаліє; хай засвітить сонце! У кого ж шукати нам помочі, як не в Тебе одної! До Тебе, до Твого Сина маємо довір'я; Вам одним віддаємо ціле наше життя і усі наші надії!

Скликаючи цей АЕп. Собор, я, недостойний душпастир цього стада, присвячую Тобі цей п'ятий в часі цієї війни Собор.

Нехай же цей Собор буде Твоїм Собором, Пресв. Богородице!

Скликаючи священників АЕпархії, взиваю їх обдумати, приготувати і ухвалити такі правила, які успішно довели б усі християнські родини і всі християнські душі до посвяти та віддання себе материнському Твоєму Серці, Преч. Діво. Нехай виберуть вони якийсь празник, на який приготували б епархіяльне торжество посвяти себе і віддання АЕпархії материнському Твоєму Серці. Хоч це діло має служити Твоїй честі, Сама поможи так перевести посвяту АЕпархії та всіх її парохій, родин і душ, щоб вона від цієї хвили дійсно перебувала під святим Твоїм покровом і тішилася поміччю Твого благословенства Амінь“.

Ви же, Всеч. Отці, коли з'їдетеся на Собор, або й тепер ще дома, так самі як і з родиною та парохією, злучіться зі мною у цьому моему проханні. А на Соборі знайдіть спосіб переведення в життя тих наших спільних бажань.

Тож аби сповнити діло, для якого я це Послання зачав в ім'я Всевишнього Бога, на Його честь та на добро й спасіння душ поручених нам вірних, розписуємо оце на рік 1944 — п'ятий від війни АЕпархіальний Собор, який буде називатися „Собором миру Пресв. Пренепорочної Богородиці Діви Марії“.

Усіх священиків АЕпархії, Всечесну Митрополичу Капітулу, всіх соборних і почесних Крилошан, Богословську Академію її Професорів, духовних і світських, і всіх Настоятелів великої і малої Семінарії, Всеч. Парохів, Завідателів, Сотрудників, Впреподобних верховних Настоятелів монаших чинів, всіх Настоятелів і Єромонахів монастирів Львівської АЕпархії запрошуємо і звиваємо до участі в цьому п'ятому з ряду АЕпархіальному Соборі миру Пресв. Богородиці.

Усіх перебуваючих у Львові священиків чужих епархій, на яких не тяжить ніяка церковна кара, запрошуємо на сесії Собору, при яких вони можуть висказувати свою гадку, не беручи однак участі в голосуванні.

Так, як минулого року, відправимо 5 святочних сесій, а саме в кожний останній четвер місяця, по юліянському стилеві. Отже:

I. святочна сесія відбудеться	28. IV. ст. ст
(11. V. н. ст.)
з двома приготовними сесіями, з яких перша в Четвер після Томиної Неділі.	
II. святочна сесія відбудеться	26. V. (8. VI.)
з двома попереджаючими приготовними сесіями	
III. сесія	30. VI. (13. VII.)
з чотирма приготовними сесіями	
IV. святочна сесія	25. VIII. (7. IX.)
з трьома попереджаючими приготовними сесіями	
V. святочна сесія	29. IX. (12. X.)
з трьома попереджаючими сесіями	

Так, як минулими літами, перед кожною приготовною сесією буде відбуватися в понеділок засідання приготовної комісії. До участі в цій комісії Всеч. Капітула запрошує, кого вважає відповідним.

Так, як в минулих літах, запрошується до участі в Соборі всіх священиків АЕпархії. З огляду на труднощі подо-

рожі, або на вік і здоров'я священників звільняємо всіх священників від обов'язку участі на всіх сесіях, крім одної з п'ятох торжественних.

Наколи б комусь з Отців здоров'я не дозволяло бути на цю одну сесію, може бути й від цього обов'язку звільнений. Звертаємо тільки увагу Всеч. Духовенства, що що іншого є „бути звільненим від обов'язку“, а що іншого „себе самого звільнити“ а відтак оправдати неприсутність. Про звільнення від цього обов'язку треба наперед прохати.

При цьому пам'ятаймо, Всеч. Отці, що всі успіхи наших змагань і праць зависять від помочі з неба. Не вистачить самим трудитися, треба ще випросити Божого благословенства для наших трудів. Тому так, як в усіх справах Вашого приватного життя, як у всіх Ваших душпастирських обов'язках так і в цьому священничому обов'язку, який є одним з найважливіших обов'язків священника, (бо належить до тих обов'язків, що відносяться до цілоти християнського життя і Христової організації в цілій АЕпархії, і через це вчислюється на першому місці поміж обов'язками священника) пам'ятайте, що є це Вашим обов'язком з цього самого титулу, з якого маєте брати участь в Соборі, прохати. Всев. Бога про поміч для цілого Духовенства АЕпархії в сповненні цього обов'язку.

Дано у Львові при Архикатедральному Соборі св. Георгія в середу 1. тижня В. Посту 1944 р.

† **АНДРЕЙ, Митрополит**

ЛАВ ч. 7.

ПОСЛАННЯ ДУХОВЕНСТВУ І ВІРНИМ

МИР О ГОСПОДІ!

(Про вбивання священників).

В імені Христової Церкви приходитьс'я й нам з особливішим натиском звернути увагу вірних на деякі сторони сьогоднішньої боротьби і нап'ятувати її діявольську злобу. З незнаною досі нетерпимістю і принципіальною якоюсь ненавистю злочинці звертаються проти духовенства. Майже у всіх епархіях і віроісповіданнях цілого краю жертвами засліпленого мордування падають священники. Поміж убитими одні вбиті для рабунку, інші з особистої пімсти при порохунках, як кажуть,

„особистих”. Але є й такі поміж ними, що вбиті тільки тому, що були священиками.

Кожна Церква, кожне християнське віроісповідання, кожна епархія має вже ряди священиків, яких це одне тільки лучить, що вони є служителями Церкви. Хоч спричинники їх смерті незнані, то вже самим піднесенням рук на священика, Божого слугу, зраджують ненависть, звернену вже не супроти людей, а супроти самої найсвятішої інституції Христової Церкви. Убивство священика є саме ударом на цю інституцію Христа і мусить силою історичної немизи принести грізні наслідки тим, що уживають цього орудника в боротьбі чи то партійній, народній, чи політичній.

Ударом на інституцію Ісуса Христа являється вбивання священиків й православного ісповідання. Бо православні можуть ці вбивства приписувати католикам і через це можуть бути спокушувані до ненависті самої Вселенської Церкви та затрачувати всяке поняття про можливість поєднання східної Церкви зі західною.

А коли священики одного обряду гинуть, як здавалось би, за справою вірних другого обряду, то братня любов, яка повинна лучити всіх християн, є наражена на велику небезпеку. Хто поширює роз'єднання двох віроісповідань, розділених уже роздором Церкви, той шкодить Церкві, задаючи їй болючу рану. А хто поступуванням своїм розділює і роз'єднює два католицькі віроісповідання, що різняться лишень обрядом та тим способом вірним одного обряду накидує жаль, уразу, ненависть до вірних другого обряду, — той наносить Церкві удар в найсуттєвішій її прикметі всеобнимаючої братньої любови.

Хоч злочинці, що тут і там задають Церкві ці удари, у всіх інших питаннях не є одної думки, то своєю боротьбою проти Церкви доказують, що вони є виконавцями одного ворожого Церкві пляну. Вони, може, й несвідомо втягнені в ряди ворогів Христа і противників Ним установленної Церкви.

Тому ми в імені всеобіймаючої християнської любови, в імені того діла любови, яким є З'єдинення Церков, прилюдно протестуємо проти всякої ненависті, чи вона проявляється ділами, чи тільки намірами, чи вона звернена проти католиків, чи православних. А особливішим способом п'ятнуємо та осуджуємо ту ненависть, що й намірами і ділами звертається проти св. Церкви. Тому покликуємо всіх вірних Христу-Спасителю до повного поєднання в Ньому, в Його св. Любові. Забудьте усі взаємні кривди, забудьте причини, які ви могли б мати, щоб ненавидіти противників та відкиньте ненависть! Вона ж сама вже є чоловіковбивством.

Зі злочином побиття, чи вбиття священика приходитьсь нам сьогодні зі смутком нап'ятнувати поганський принцип пімсти, ствердивши з бо-лем серця впровадження його у взаємини християн.

Осуджуємо і п'ятнуємо особливішим способом принцип пімсти, коли вона звертається не до винуватого противника, чи ворога, а до невинних його рідних або близьких. Навіть поганські народи уважали негідним людини злочином і ганьбою для мужчини вбивати безборонних. Проти цих злочинів протестуємо, передусім тоді, коли їх справниками є вороги Христової Церкви. Але коли спостерігаємо небезпеку, що ці

злочини можуть втискатися і втискаються навіть і в ряди християн і в ряди повірених нам вірних, то з душпастирської дбайливості зі страху перед будучністю християнського народу не перестаємо перестерігати перед нею вірних. Хто стає в ряди ворогів Христової Церкви, той наражається і на дочасну кару від Всевишнього Бога. Скорше чи пізніше мусить марно згинуть той, хто нищить найприроднішу і найсильнішу основу суспільного ладу. Його поступування мусить пімститися на ньому самому не тільки тому, що Бог, справедливий Суддя, карає злочин, але й тому, що сам себе і своє діло нищить той, хто підкопує християнський лад поміж людьми. Він сам спричинює обставини, серед яких ніяка тривала будова не може остоятись. Він тим засуджує на загибелю і свою будову. Страшна річ впасти в руки Бога живого!

Від гр. кат. Митрополичого Ординаріату.
† АНДРЕЙ — Митрополит.

ОБОВ'ЯЗОК ДУШПАСТИРІВ

лишатися в парохії і в найтяжчих хвилинах

Людський закон не може наказувати героїчних виявів, бо до них треба чесноти, яка значно перевищує всяку людську силу.

Є однак винятки, в яких і людське право може накладати обов'язок героїських чинів. Таке діється у випадках, в яких йде про кінцевість загального добра. Так нпр. жовнір може бути обов'язаний до витривання на небезпечній стійці.

У твердженні, яким не допускається наказу героїських вчинків людським законом, треба додати слово „само собою”, — тоді власне, коли обов'язок героїських діянь не походить зі самого закону, але в більшій частині з волі людини, що, приймаючи уряд, чи якісь обов'язки, включно приймає й такі незвичайно тяжкі обов'язки героїських чинів. Так нпр. лікар, приймаючи уряд лікаря, тим самим приймає й обов'язок лікування навіть й заразливо недужих з небезпекою власного життя. Так теж душпастир приймає на себе обов'язок заосматрювати недужих, в часі пошести з небезпекою власного життя. Так теж і кожний священик присягає в день рукоположення не відступати від церкви й парохії, що йому призначена: „до скончання віка мого”.

в'язана до таких діянь. Немислиме було б положення, в якому б ніхто не приймав би обов'язку usługувати хорим, чи хоронити умерших.

Але навіть і без участі своєї свободної волі може бути людина обо-

Тому й немає найменшого сумніву, що священник-душпастир є обов'язаний під тяжким гріхом не опускати душпастирської своєї посади, навіть в дуже тяжких обставинах, де для залишення на місці треба героїчної чесноти. Факт, що в якійсь добі історії нашої Церкви духовенство „настрашившись там, де, може й не було страху”, як каже св. Письмо, масово опустило б зі страху свої душпастирські становища і залишило б цілі околиці, позбавлені душпастирської опіки, — був би ганебним доказом браку душпастирської розваги і душпастирської жертвенности. Воєнні обставини наших часів прибрали такий вид, що Ординаріят зобов'язаний пригадати душпастирям їх присягу і принципи церковного права, і ті засади, яких Ординаріят держатися буде в справі

уділювання душпастирям, які прохатимуть чи диспензи від обов'язку резиденції, чи відпустки на довший, або коротший час.

Передусім мусить Ординаріят пригадати Всеч. Духовенству принцип церковного права, до якого примінився АЕп. Собор, силою якого парох або завідатель, що самовільно опускає парохію, тим самим перестає бути парохом чи завідателем, — так, якби зі свого уряду зрезигнував. Тієї засади будемо стисло придержуватися. Одначе, у випадку, як парох, чи завідатель парохії покине нерозважно свою посаду і до 30 днів вернеться на своє місце, Ординаріят простить йому провину і залишить його душпастирем на тій самій посаді. Або іншими словами: Тому, що факт опущення парохії мусить бути доказаний, чи загально знаний і нечесного діяння не можна припускати поза випадками певности, Ординаріят буде уважати тільки тих священників як таких, що опустили свою посаду, які виїхавши, до місяця до парохії не вернулись. З цим днем вони трять право до парохії, без огляду на те, чи були канонічно інститутованими парохами, чи тільки Ординаріят назначеними завідателями. З цим днем також відбирає їм Ординаріят юрисдикцію до слухання сповіді в епархії і право проповідати та учити катихизму.

Коли парох або завідатель опустить парохію, а має свідоцтво з цього ж самого ще року, що є священником, без ніякої цензури, може на основі цього свідоцтва бути допущеним до відправи Служби Божої. Це свідоцтво т. зв. „целібрет” не має одначе ніякого іншого значення, як тільки це одно, що хтось є священником і може бути допущеним до Служби Божої. В ніякому випадку не може це свідоцтво мати значення доказу духовної посади, яку хто займає. Таке свідоцтво тратить також значення після упливу року, у якому видане.

Духовенству треба пам'ятати і взаємно собі часто пригадувати самотнього важкий і святий приклад, а найчастіше й самотнього правдиву Божу і мудру раду Христа-Спасителя. „Я пастир добрий; пастир добрий кладе свою душу за свої вівці. А наемник, що не є пастирем і для котрого вівці не свої, бачить, що йде вовк і покидає вівці і втікає; а вовк пориває їх і розганяє. А наемник утікає і не дбає про вівці”. (Йо. Х. 11—13).

Можуть бути випадки примусового виїзду, так пароха як і вірних. В таких випадках душпастиря не змушують покидати своїх вірних. Можуть однак змушувати покидати частину парохіян, а саме тоді, як людей зі села евакуують до двох або більше різних околиць. В такому випадку душпастир повинен по змозі триматися більшої частини парохіян. Коли б це одначе було фізично неможливе, повинен даліше працювати, хоч би і для меншої частини, а старатися про урегулювання справи через Ординаріят, або, як це неможливе, через деканат.

Добровільна евакуація нічим не різниться від добровільного залишення парохії. Наколи б зайшов випадок примусової евакуації самого пароха без вірних, то ця обставина мусить бути канонічно доказана, наколи є наведена, як оправдання евакуованого священника, що покинув парохію. Такий священник, змушений опустити парохію, повинен в першій хвилі свободи вернутись до неї, або коли це неможливе, річ предложити церковній владі.

Коли одначе священник має якісь важкі причини змінити місце перебування, мусить справу предложити Ординаріятові, оскільки можливе на

руки декана. Такі бажання буде Ординаріят трактувати індивідуально. До другої єпархії Ординаріят може лише тоді священникові дати відпустку, коли знає позитивно, що другий Ординаріят може його прийняти і дати йому душпастирську посаду. Катихитів уважає Ординаріят за душпастирів; вони з молоддю своїх шкіл зв'язані обов'язком догляду і духовної опіки навіть тоді, коли школа замкнена. І цей обов'язок триває щонайменше до року після розв'язання школи, хіба, що молодь школи евакуована або перенесена до іншої місцевості.

Л. АЦп. Відом. ч. 4.

НАДЗВИЧАЙНІ ВЛАСТІ, дані деканам і священникам на час евентуальної перерви комунікації з Ординарієм

На часи, в яких Духovenство було б відділене від духовної власти, себто від Ординаріату чи Генерального Вікаріату, уділяє Митрополитий Ординаріят усім сповідникам, що мають судовласть в єпархії, надзвичайні власті, яких вони можуть уживати вже в хвили, коли комунікація поштою буде так утруднена, що не можна надіятися відповіді на подання скорше, ніж до трьох тижнів. Від цієї хвили кожний сповідник може розрешати каянників від всіх випадків:

- 1) Задержаних Ординарієві чи з церковного, чи загального закону, чи єпархіяльного розпорядку або закону.
- 2) Від усіх клятв, застережених Ординаріатові церковним правом.
- 3) Від всіх клятв, спеціально застережених Ап. Престолові.

В трьох найтяжчих випадках, застережених Ап. Престолові „specia-
lissimo modo“ а це: зневаження Найсв. Евхаристійних Видів, розршення
учасника в нечистому грісі, і в врятому нарушенні печати сповіді,
може кожний священник розрешити каянника, з тим одначе обов'язком,
що до місяця від хвили, коли рекурс до Ап. Престола буде можливий,
(S. Poenitentiaria) за посередництвом сповідника справу ще раз пред-
ставить з проханням про покуту. Наколи би цього обов'язку до місяця
не сповнив, впаде після місяця в ту саму клятву.

Сповідник, уділяючи каянникові розршення від задержаного гріха,
є обов'язаний поучити його про це задержання і про евентуальний обо-
в'язок віднести до Ап. Престола. Мусить також від каянника, що про
задержання даного гріха знав і може другий раз в той сам гріх попав,
жадати незвичайних виявів покаяння, щоб забезпечити і важність розрі-
шення і постійність покути.

ДАЛЬШІ ВЛАСТІ, уділені Деканам, на час перерваної комунікації з Ординарієм

- 1) Міняти прості обіти на інші добрі діла.
- 2) Заміняти, в разі конечної потреби, церковне правило на три повні
правила св. Пахомія. (Повне це правило складається: начало обичне,

прийдіте..., Помилуй мя Боже..., Вірую..., 100 разів Ісусова молитва: „Господи Ісусе Христе Сине Божий помилуй мя грішного”, Достойно єсть..., Отпуст).

3) Уживати священникам світської одежі, коли це потрібне, для сповнювання душпастирських обов'язків.

4) Позволяти в поодиноких випадках їсти м'ясо і набіл в часі посту, однаке ніколи загально цілій громаді, а тільки поодиноким вірним.

5) Благословити чаші і диски.

6) Позволяти в неділі і свята, з винятком Великодної Неділі і П'ядесятниці після вислухання Служби Божої зайнятися важкими працями. Коли вислухання Служби Божої неможливе, повинно бути заступлене відповідними молитвами.

7) Читати і переховувати заборонені книжки, які треба знати до душпастирської праці.

8) Позволяти правити Службу Божу поза церквою, без служачого, в разі конечної потреби.

9) В разі конечної потреби, тайно нести св. Причастя до недужих, і для ужитку недужих св. Тайни переховувати в приличному укритому місці.

10) Недужим, які стало не можуть опускати місця, давати Причастя після зажиття лікарства, або необильного напиту.

11) Священникам, монахам і інокіянам позволяти те саме і щодня, однак ніколи перед Службою Божою.

12) Уділяти умираючим совершенного відпусту, що його осягають через прийняття з Божих рук смерті і через побожне взивання імені Ісуса устами, коли це можливе після Сповіді і Причастя. (Форма означена в Требнику).

13) Уділяти совершенного відпусту в день першого Причастя.

14) Як теж і всім тим, які є привні при торжестві, при захованні приписаних умовин.

15) Благословити одним знаком хреста хрестики з металю або дерева і прив'язувати до них всі відпусти т. зв. „хрестної дороги”. Умовини відпустів: 1) на хресті мусить бути представлене Разп'яття, 2) хто хоче набути відпуст, той, чи недужий, чи ув'язнений, чи живе в околиці, де нема священника, з тим хрестом в руці відмовить з думкою про страсті Христові 20 Отчеш, Богородице... і Слава..., розкладаючи ці молитви на поодинокі стації Хрестної Дороги, додаючи до 14 стацій 5 в пам'ять Пресв. Ран Ісуса Христа, а одно по думці св. Отця. Якщо йде про тяжко хворих, яким тих 20 Отчеш, Богородице Діво і „Слава” є зтяжко відмовити, вистачає поцілувати цей хрест з почуванням широкого жалю або навіть тільки глядіти на нього, додаючи, коли це можливе, іншу молитву в пам'ять мук і смерті І. Христа.

16) Всім деканам і священникам надає Митрополичий Ординаріат повний відпуст упривілейованого престолу 4 р. в тиждень, під умовою, що за Службу Божу з тою властю відправлену, не будуть приймати більшої „стипендії”.

Всіх властей, даних для добра вірних, є обов'язані всі священники уживати безплатно.

17) Ті самі власті дістають священники, якщо між ними, а їхніми деканами перервана комунікація.

FACULTATES CIRCA MATRIMONII SACRAMENTUM

Dispensandi
super cogna-
tione spiri-
tuali.

9. Dispensandi ab impedimento cognationis spiritualis prae-
ter quam inter levatum, baptizantem et baptizatum.

Dispensandi
super publi-
ca honestate.

10. Dispensandi super impedimento publicae honestatis,
iustis ex sponsalibus proveniente.

Dispensandi
super crimi-
ne.

11. Dispensandi super criminis impedimento, neutro tamen
coniugum machinante, tam in matrimoniis contractis renova-
to secreto o partibus consensu, quam in contrahendis, iniuncta
in utroque casu gravi poenitentia salutari; nec non restitu-
endi ius amissum petendi debitum.

Dispensandi
super con-
sanguinitate
et affinitate.

12. Dispensandi in tertio et quarto consanguinitatis et affi-
nitatis gradu simplici et mixto tantum, et in secundo, tertio
et quarto mixtis, tam in contractis quam in contrahendis: et
etiam, quoad contracta, in secundo solo, dummodo non attin-
gat primum, cum iis qui ab haeresi, vel schismate, vel infide-
litate convertuntur ad fidem catholicam, datis, si una pars tan-
tum convertatur, cautionibus ab Ecclesia praescriptis, et in prae-
fatis casibus prolem susceptam declarandi legitimam.

Conditiones
in dispensa-
tionibus.

13. Hae vero dispensationes matrimoniales, videlicet n. 9,
10, 11, 12, non concedantur nisi cum clausula: „dummodo mul-
lier rapta non fuerit, vel si rapta fuerit, in potestate raptoris
amplius non existat“ et in dispensatione tenor huiusmodi facul-
tatis inseratur, cum expressione temporis ad quod fuerint con-
cessae.

Dispensandi
super affini-
tate ex co-
pula licita.

14. Dispensandi Catholicos sibi subiectos super impedi-
mento primi gradus simplicis vel etiam mixti cum secundo affini-
tatis ex copula licita provenientis in linea collaterali, dummo-
do iusta ac legitima causa concurrat, in matrimoniis tam con-
tractis quam contrahendis.

Dispensandi
super affini-
tate ex copu-
la illicita.

15. Dispensandi, iusta tamen ac legitima concurrente causa
catholicos sibi subditos super primo et secundo gradu simplici
et mixto affinitatis ex copula illicita, sive occulta sive publica
provenientis, in linea sive collaterali sive recta, dummodo si de
linea recta agatur, nullum sit dubium quod coniux possit esse
proles ab altero contrahentium genita, in matrimoniis tum
contractis quam contrahendis.

Dispensandi
super votis.

16. Dispensandi — ad effectum tantum matrimonii contra-
hendi — super voto simplici virginitatis, castitatis perfectae,
non nubendi, suscipiendi ordines sacros et amplectendi statum
religiosum.

Cumulandi
dispensatio-
nes.

17. Cumulandi dispensationes super impedimentis matri-
monialibus circa quae eidem Ordinario facultas datur, ita ut,
uti etiam possit in casibus, in quibus duo vel plura simul con-
currant ex praedictis impedimentis; nec non concurrente quo-
que impedimento mixtae religionis, si pro huius dispensatione
concedenda facultatem iam obtinuerit; accedentibus tamen
iustis iisque gravibus causis, et in urgentioribus casibus, pro
quibus tempus non suppetat recurrendi ad Sanctam Sedem, et
dummodo singulae facultates, sive primitus ab Ordinario ob-
tentae sive ei renovatae, adhuc perdurent, et si agatur de fa-
cultatibus pro certo casuum numero, taxative eidem concessis,
hunc numerum non excedant.

Sanandi, in
radice,

18. Sanandi et convalidandi in radice per se vel per ecclesiasticum virum ad hoc expresse deputandum, matrimonia ob aliquod impedimentum invalide contracta, dummodo utraque pars in consensu de praesenti perseveret.

Ipsa vero dispensans, in hoc munere explendo, declaret se agere nomine Sanctitatis Suae, et tamquam ab Apostolica Sede specialiter delegatum; serio moneat, si matrimonium sit criminose invalidum, de gravissimo patrato scelere, salutare poenitentias imponat, et a censuris aliisque ecclesiasticis poenis ob praemissa quomodolibet incursis absolvat; simulque declaret ob hanc dispensationem sic concessam et acceptam matrimonium fieri validum ac legitimum, et indissolubile evadere iure divino, prolemque sive susceptam sive suscipiendam exinde legitimam habendam esse. Cum autem de matrimonii validitate in foro externo constare debeat, Ordinarius nomina, cum reliquis personarum consuetis indicationibus, in registis matrimoniorum secretorum describi iubeat, simulque autographum documentum concessionibus, communicationis, acceptationis, absolutionis et declarationum ut supra factarum, servetur in Curia Episcopali, et exemplar authenticum sedulo custodiendum tradatur parti cui interest.

In concedenda autem convalidatione vel sanatione in radice, et quod attinet ad proles legitimationem prae oculis habeat normas quae in appendice referuntur, cf. C. I. C. c. 1133—1140.

Sanandi in
radice matri-
monia invali-
da inter ca-
tholicum et
acatholicum.

19. Sanandi in radice matrimonia invalide inita inter catholicum, pro suo prudenti iudicio et conscientia, dummodo utriusque partis consensus perseveret, et moraliter certum sit partem acatholicam universae proles tam natae quam nasciturae baptismum catholicum et catholicam educationem non esse impedituram, sive per se sive per alium ecclesiasticum virum ab ipso Ordinario specialiter deputandum, praevia dispensatione super impedimentis iuris ecclesiastici quae forte exortura sint.

Ipsa vero dispensans serio moneat partem catholicam de gravissimo patrato scelere, salutare ei poenitentias imponat, et a censuris absolvat, si matrimonium contractum fuit coram ministro acatholico; simulque ipsi declaret, ob hanc dispensationem ab ea acceptam, matrimonium fieri validum et legitimum, et indissolubile evadere iure divino, et prolem, sive susceptam sive suscipiendam, legitimam habendam esse.

Eidem insuper parti catholicae imponat atque declaret obligationem, qua semper tenetur, implendi conditiones ab Ecclesia praescriptas: videlicet de conversione coniugis ad fidem catholicam pro viribus curanda, ac de universa utriusque sexus prole in catholicae religionis sanctitate baptizanda et educanda, non obstante, si forte adsit, legum civilium oppositione.

Cum autem de matrimonii validitate in foro externo constare debeat, Ordinarius nomina, cum reliquis personarum consuetis indicationibus, in registis matrimoniorum secretorum describi iubeat, simulque autographum documentum concessionis, communicationis, acceptationis, absolutionis, et declarationum a parte catholica ut supra factarum, servetur in Curia

Episcopali, et exemplar authenticum eidem parti catholicae sedulo custodiendum tradatur.

Ordinarius, in hac sibi concessa facultate explenda, expressam faciat mentionem Apostolicae delegationis.

Dispensandi
urgente mor-
tis periculo.

20. Urgente mortis periculo, locorum Ordinarii, ad consulendum conscientiae et, si casus ferat, legitimationi prolis, possunt tum super forma in matrimonii celebratione servanda, tum super omnibus et singulis impedimentis iuris ecclesiastici, sive publicis sive occultis, etiam multiplicibus, exceptis impedimentis provenientibus ex sacro presbyteratus ordine et ex affinitate in linea recta, consummato matrimonio, dispensare proprios subditos ubique commorantes et omnes in proprio territorio actu degentes, remoto scandalo, et, si dispensatio concedatur super cultus disparitate aut mixta religione praestitis consuetis cautionibus*).

Dispensandi
in circum-
stantiis gra-
vissimis.

21. Possunt quoque Ordinarii locorum sub clausulis in praecedenti numero expressis, dispensationem concedere super omnibus impedimentis, quae in praecedenti numero memorata sunt, quoties impedimentum detegatur, cum iam omnia sunt parata ad nuptias, nec matrimonium, sine probabili gravis mali periculo, differri possit usque dum a Sancta Sede dispensatio obtineatur.

Haec facultas valet quoque pro convalidatione matrimonii iam contracti, si idem periculum sit in mora nec tempus suppetat recurrendi ad Sanctam Sedem.

ПРОМОВА

ІХ В.ПРЕОСВЯЩЕНСТВА МИТРОПОЛИТА КИР АНДРЕЯ НА ЗАКІНЧЕННЯ ІV АЕП. СОБОРУ, ДНЯ 11. ХІ. 1943.

Всев. Богові хвала і подяка. Ми кінчимо четвертий АЕп. Собор від початку війни. В цих Соборах ми старалися в душі християнського покаяння пізнати і по змозі поправити всі промахи християнського життя вірних і душпастирської праці священників та в декретах і правилах ми з безоглядною майже ширістю признавалися до того, що уважали за прогріх і щиро змагали до удосконалення душпастирської нашої праці.

Цьогорічний Собор у правилах про єдність порушує незвичайно важливу справу. Трудно наперед сказати, чи ці рішення будуть успішні, але видається певним, що й невеликий успіх буде мати правдиве значення для християнського і національного життя. Того успіху можна надіятися і з уваги на надзвичайні обставини, серед яких відбуваємо сьогоднішню останню святочну сесію Собору.

*) In eisdem rerum adiunctis et solum pro casibus in quibus nec loci quidem Ordinarius adiri possit, eadem dispensandi facultate pollet tum parochus, tum sacerdos, qui matrimonio assistit, tum confessarius, sed hic pro foro interno, in actu sacramentalis confessionis tantum.

Ми зібралися в відновленому і в відмальованому катедральному храмі. Ще перед трьома місяцями не можна було навіть мріяти про те, щоб докінчити в цьому році зачаті довго перед війною, а перерване і війною і пожежею в 1941. р. відновлення катедри. Коли перед несповна трьома місяцями Об'єднання Укр. Купців, а відтак Об'єднання Укр. Ремісників зложили на ціль відновлення катедри початкові фонди, заявляючи готовість і дальшої допомічі, майже ніхто не думав, щоб до діла можна було вже цієї осені приступати. Пожаром був так знищений тинк, що треба було широкі площі наново тинкувати. Видавалося неможливим, щоб тинк так скоро висох. Видавалося неможливим, щоб знайшлося золото до позолочення капітелів, як передбачував давно зроблений плян реставрації. Видавалося неможливим, щоб мистецькі роботи могли бути перед осінною непогодою розпочаті. Оскільки більше ніхто не вірив у можливість їх викінчення. Непереможною трудністю видавалося робити всякі умови про роботи. В дійсності було неможливе навіть в приближенні означити, яких великих треба було фондів на віднову. При найбільшій жертвенності укр. купців не можна було напевно рахувати, що ця жертвенність допоможе всякі труднощі поконати.

Все те, що видавалося неможливе і нездійсниме, виявилось можливе, бо й найбільші перешкоди усуваються тоді, коли Бог якесь діло благословить і хоче його довести до кінця. Перед двома місяцями зачаті роботи так, якби закінчені; лишається ще вирівняти тільки дрібниці.

І коли приходиться останню святочну сесію цьогорічного Собору відбувати в преґарно відновленому храмі, коли до праць Собору неначе приходиться сьогодні доложити признання і подяку нашим купцям, ремісникам, Українському Комітетові у Львові, при якому об'єднуються, інженерам, усім робітникам, а передусім мистцєві, що вів мистецьку сторінку робіт, та інженерові, що вів їх технічну сторінку, то годиться бачити в цьому збігу обставин неначе знак даний з неба, що Всевишній наші молитви і жертви приймає та їх благословить. Такого підйому треба нам у цих важких часах, де наближаємося до хвилини, що в ній буде рішатися доля нашої Церкви і нашого Народу, а обставини такі темні й жахливі, що нізвідки від людей немає найменшого промінчика надії на щасливе розв'язання положення. Правильно в таких часах треба очікувати проміння надії з неба. І цей промінь надії нині даний нам у тій незвичайній, майже чудесній допомічі, даний у дуже трудному ділі.

Без пересадного припинання за чудесні події кожного більшого успіху в житті, годиться, думаю, бачити в відновленні нашої катедри промінь надії з неба хоч бм тому, що в подібних переломових хвилинах два роки і чотири роки тому назад ми за кожним разом мали незвичайні події, які все показалися пізніше ясними, очевидними доказами Божого Провидіння.

Чотири роки тому назад, кілька днів після початку війни і в день перед хвилююю, в якій розійшлася вістка, що червона армія перейшла границю Галичини, гарматне стрільно вдарило в мій дім, так що в промені 3 до 4 метрів довкола місця, де розірвалося, зібрані були всі мешканці мого дому до одного, і нікому нічого не сталося, тільки одному завдана була невелика рана. Ми тоді цю подію прийняли як зарядження Божого Провидіння, від якого ми набрали сильної надії, що при страшишому вибухові, яким було заняття Галичини більшовиками, понесемо тільки відносно малі втрати.

Так само, коли два роки тому назад одної днини всі мешканці святоюрських забудовань стояли під „стенкою” і вже був даний наказ арештувати і перевести їх на вул. Лонцького, а відтак той наказ був чи відкликаний, чи невиконаний з невиясненої причини, а на другий день, 27. червня, в празник Состраданія Преч. св. Богородиці і Христового Серця, запальна бомба обсіпала всі доми довкола св. Юра запальниками, які викликали в одній хвилині вогонь в бані катедри, в обох крилах капітульного дому, на горіщі мого дому і в дерев'яній каплиці, на площі перед церквою, а ми не мали ні пожежної сторожі, ні сикавки, ні більшого збірника води, ні помічі від людей, тільки кількох сусідів та мешканці дому змогли погасити, чи обмежити вогонь, і в дві години після початку пожежі всі спокійно вернулись до своїх занять, — тоді ми всі, очевидці тієї події, прийняли її як дивний знак Божого Провидіння, даний на те, щоб піддержати надію, що наша Церква і Нарід потерплять може, багато, але й найтяжчі моменти скінчатся все добром.

Зазнавши двічі в переломових хвилинах надзвичайних знаків Божого Провидіння і Милосердя, ми можемо, й повинні бути певні, що Бог нас і на майбутнє не опустить, що все для нашого Народу і нашої Церкви закінчиться добром, — таким тривалим, як бувають усі туземні справи, а таким позначеним знаком надприродної Божої справи, що є певним знаком будучого, вже на віки тривалого добра в небі.

Кінчимо цей АЕп. Собор в таку поважну хвилину нашої історії, що маємо багато причин побоюватися такої катастрофи, якої наш нарід ніколи ще не переживав, ані в найлютіших часах татарських наїздів, ані в часах руїни, ані в тих часах, що наступили після полтавського погрому. Видається, що великими кроками зближаємося до такої катастрофи. А ніхто з нас не знає, що робити, щоб її затримати!

А ця катастрофа грозить нам не тільки зі зовні, але й як наслідок нашого власного поступування!

Зовнішня буря, що шаліє над Наддніпрянською Україною, зближається до нас. В ній пропадає там, може, більша і ліпша частина українського народу, — гине, фізично пропадає.

Найліпші громадяни, представники всіх національних організацій, об'єднань, союзів і товариств в імені всіх зорганізованих українців Львова, з острахом перед будучими небезпеками перестерігають нарід перед роз'єднанням, перед анархією, перед впливом ворожих комуністичних сил, що удають українських націоналістів, або на них впливають. Уважають своїм святим обов'язком остерегти нарід і розкрити всім очі на цю пропасть, куди намагаються завести нас вороги і обманені люди, сіючи тривогу і намовляючи до протизаконних діл, до невиконання воєнних повинностей, до непослуху законам і наказам воєнного часу.

Хто ж зі священників не поділяв би побоювань та бажань світської інтелігенції?

На один тільки уступ чи висказ відозви не можемо згодитися. Знаходимо в ній такі слова: „Пам'ятаймо, що нині в часі тотальної війни, — війни не тільки армії, але війни цілих народів проти народів, діє у світі суворий закон збірної відповідальності”.

Ці слова можна так розуміти, що клич збірної відповідальності уважаємо законом, хоч певно не така є гадка авторів відозви. Безперечно, „за невідповідальні вчинки збаламучених одиниць”, а можна додати „за намірені злочини провокаторів можуть відповідати родини і цілі села”.

В таких часах одинока наша надія на милосердя і поміч Всевишнього. Тому мусимо безнастанно вірних заохочувати до усильних і покірних молитов за нарід. Мусимо також безнастанно пригадувати вірним, що незаховування Божих заповідей, кожний смертний гріх заслугує на кару Божу, що поза Божим законом немає для народу життя.

Тому звизаю всіх Отців до відправлювання Молебнів при виставленні Найсв. Тайн з молитвами і ектеніями, приписаними в часах „всенародної скорби“. Від початку війни має кожний священик обов'язок до мирної ектенії додавати кілька завізвань на час всенародної біди. В тому самому наміренні відправляйте Отці такі Молебні, а Бог вислухає наших покірних молитов і дійдемо до справедливого миру для многострадалної Батьківщини.

Пам'яті О. Димитрія Дионізія Ткачука, протоархімандрита оо. Василіян.

Дня 24. І. помер в Римі перший архімандрит відновлених Васи, ліян о. Димитрій Дионісій Ткачук.

Покійний був зразковим монахом, строгим для себе, трохи строгим і для підчинених. Ця строгість проявлялася передусім в цьому, що дуже дбайливо стеріг монашої дисципліни. „Так приписано“ „Цього вимагають правила“ — то був для Покійного найважливіший аргумент при зарядженнях або ділах. Очевидно, не могло обійтися без випадків, в яких треба було конечно увільнити когось від обов'язку правила, але й тоді кожний з підвладних розумів, що тільки неначе з konieczности отримав позволення, — що архімандрит нерядо когонебудь звільняє від обов'язків правила. Ця прикмета архімандрита була, може, найважливішою його прикметою для цілої конгрегації. Може бути, що з приводу цієї прикмети та з приводу особистої побожності небіщика Бог благословив Чинів в літах його архимандритування. Бо безперечна річ, що Бог Чинів благословив, коли дав конгрегації так розростися. Вправді вже перед обняттям заряду Чина і довго перед тим, мали Василіяни цвітучі місії в Канаді і Бразилії, але за нього вже повстали дві, чи навіть три, хоч ще неповні, однак вже розпочаті провінції — югословянська, мадярська і найстарша з тих нових: карпато-українська. Його також заслугою було те, що Василіяни вернулись в посідання давньої своєї римської церкви св. Сергія і Вакха та великої колегії, що була побудована біля цієї резиденції коштом папи Льва XIII і цісаря Франц Йосифа. Лишень ті, що під ним були на новіціяті, або в якімсь монастирі, де він був ігуменом, ті лише, що могли зблизька придивлятися його способів виховування новиків, або веденням монастиря, могли б дати нам портрет покійного архімандрита, як учителя новиків, або настоятеля в Чині.

Мусів він бути добрим магістром новіціяту, коли йому настоятелі кількома наворотами поручали перше виховання монахів. Уряд магістра, — це сказати б найважливіший уряд в монашому чині. Бо від нього в найбільшій мірі зависить аскетичний дух тієї молоді, що після новіціяту зачинає студії у філософічній і богословській школі Чину.

Завданням магістра передусім розвивати і скріпляти монаші покликання. Молодь, що зголошується до новіціяту, часто не здає собі

ЛНБ ім. В. Стефаніка

АН України

справи з того, чим є монаше покликання і як з ним обходитися, щоб допровадити до повного розцвіту. До цього служать і конференції, які магістер має три рази в тиждень і наука катихизму, так само три рази в тиждень, і розмови з кожним з новиків зокрема. Я сам мав честь бути таким магістром ще в тих часах, коли василіянський новіціят знаходився в Добромільському монастирі, в р. р. 1892. чи 1893 до 1896. і признаюся, той час був для мене повним такого ідеального щастя і супокою, що поза цими літами я рівного щастя ніде і ніколи не зазнав.

Магістер новіціату бере участь в якійсь місії чи реколекціях хіба у виняткових випадках. Рідко коли проповідає навіть в монастирській церкві, бо цілий зайнятий працею над новіціятм, а очевидно, що працю мусить зачинати від себе самого. В василіянському Чині, природно, мусів магістер, — так завсіди називали учителя новіціату, — пізнавати правила Чину, у нас обширніші і коротші правила св. Василя.

Пристаючи до них з модерними поняттями правила, як закона, ум молодого магістра мусить піддаватися усильній умовій руханці, щоб зрозуміти, яким чином правила св. Василя є „законами монашого життя“.

Трилітня тодішня праця над св. Василиєм сталась в мойому житті підставою довголітньої боротьби перекладчика з грецьким текстом св. Отця. Над правилами св. Василя я не переставав працювати аж до хвилі коли удалося мені видати переклад „Аскетичних творів св. Василя“ в р. 1929.

Чи о. Ткачук як магістер новиків переходив, так як я. довгу боротьбу з самим собою, метою якої було знайти в св. Василю провідника і учителя монашого життя і для нашої молоді, — не знаю. Думаю, що, може, о. Ткачук практичним змислом, яким відзначався, лекше давав собі раду з тими труднощами, ніж я. Йому певно і на думку не приходило шукати св. Василя в грубих томах острожського видання „Постнических правил“, ані в одинокому польському перекладі, якого текст ми мали в новіціятській бібліотеці оскільки пам'ятаю єзуїта о. Рудка. Острожське видання було рідкістю і не знаходилося в бібліотеці Василян. Дотого було воно майже дослівним перекладом грецького тексту, так, що треба було заглядати до оригіналу, щоб зрозуміти переклад. Не дуже ясним був й польський переклад. Оба ці твори не до ужитку для потреб магістра, що хоче давати монашій молоді правила монашого законодавства.

О. Ткачук брав цю справу простіше. Він вдовольнявся короткими текстами винятками з правил св. Василя, які менше більше знаходяться у всіх підручниках аскези, а вже про слов'янські переклади і острожські видання не дуже журився. Тому був він певно значно ліпшим магістром ніж я, що через три роки, здається, досить марно мусів сповняти обов'язки магістра, коли після трьох літ праці перенесли мене 1896. р. на ігумена до Львова. Над передаванням новикам правил св. Василя не треба було, може, стільки журитися. Бо вистачало їм пояснювати конституції, себто текст новоапробованого в Римі витягу з правил і звичаїв василіянського Чина, уложеного о. Щепковським на підставі давніх конституцій василіянських, виданих в Почаєві під кінець XVIII стол.

Другою працею магістра новиків було давати новикам реколекції. Конституції вимагали, щоб кожний новик бодай раз на новіціяті зробив те, що ми називали місячними реколекціями. Винятками чи взагалі скороченням цих місячних були 8-денні реколекції, які мали всі монахи відправляти раз на рік. Реколекції давав новикам звичайно магістер. При реколекціях мав провідник, себто магістер (в нашому випадку) 5 разів денно промовляти до реколектантів; мав давати їм конференцію о 9. чи 10. год. „точки“ до розважань $1\frac{1}{2}$ 11, о 3. 6. і $1\frac{1}{2}$ 9 увечір. Коли реколекції тривали тільки 8 днів, то вже чималою було це працею тих 40 промов добре підготувати і виголосити. А коли мали тривати місяць, то праця видавалася дійсно тяжкою. В дійсності однаке була вона і нетяжка, і незвичайно мила, — передусім з приводу глибокого мовчання, яке заховував цілий новіціят в тому св. часі духовних вправ. Щоби не замучувати молодих новиків при місячних реколекціях, які я давав, — а давав я їх три рази, — всі ми виходили після обіду на щоденний, майже одногодинний прохід. Новики, а перед ними „кандидати“ (так називалися необлечені ще в монашу рясу) виходили з монастиря в мовчанні і йшли тією стежкою, що від криниці, за церквою, вділ лісом йшла майже до села чи міста Добромиля. Громадка цих тридцять кількох молодих людей, що в мовчанні і глибокому скупленні переходила через ліс, була б робила немале враження на людей, наколи б були її стрічали. Але добромільський монастир побудований на такому безлюдному місці, що, переходячи з новіціятим у всіх напрямках оточуючі ліси, я не пам'ятаю, щоб ми колинебудь стрінули кого з людей.

Місячні реколекції не мусіли тривати конечно цілий місяць: звичайно кінчилися двадцять котримсь днем. Обнимали вони 4 тижні, але також не конечно семиденні. Перший тиждень тривав часто 8 або й 9 днів і був присвячений ділу покаяння. Після короткої одноднєвної перерви починався другий тиждень, посвячений ділу просвічення ума наукою І. Христа. Тривав 5—6 днів. В цьому тижні дуже широко переходилося справу монашого покликання. Відтак наступали ще два „тижні“, по 4 або 5 днів, в яких розважувалися в першому Христові страсти, в другому Воскресення Спасителя. Я досі зберіг схему трьох місячних реколекцій, які я давав. До неї й заглядаю часом, коли прийдеться мені вибрати предмет якої реколекційної конференції.

Зі сказаного кожний пізнає, що в практиці реколекції опиралися завсіди на книжці св. Ігнатія: „Exercitia spiritualia“ — „Духовні вправи.

Даючи часто духовні вправи, провідник поглиблював собі предмет конференції чи точок і збирав обильний матеріал текстів св. Євангелія, чи взагалі, взятих зі св. Письма. Так роблені чи так давані духовні вправи, приносили реколектантам великий пожиток. Вони давали їм не тільки рямці власного життя духовного, але й на будуче рямці душпастирської, чи проповідничої праці.

О. Ткачук мусів бути і дуже добрим ігуменом монастиря. Припадково так складалося, що поза богословськими студіями ніколи не були ми оба в одному монастирі. Також о. Ткачук ніколи не був ні ігуменом ні еромонахом в котромусь з монастирів львівської АЕпархії. Але хоч я й не мав нагоди приглядатися йому, як ігуменові, то напевно можу сказати, що мусів він бути добрим ігуменом. Мав усі прикмети доброго настоятеля: любив порядок і точність, був трохи

вимагаючим, трохи ригористом в примінюванні правил, трохи, може навіть приклонником параграфу. Це все — великі прикмети ігумена. Одного може, бракувало йому: Був зимний і не легко було йому людям показати своє люб'яче серце. Така вже була його вдача. Зате мав ще одну, дуже велику прикмету ігумена: Був добрим моралістом. Не знаю, чи коли був професором моральної. Бував ігуменом в тих монастирях, в яких були богословські студії, тому правдоподібно мусів бути колись професором моральної. Не знаю також, чи в монастирях, в яких був ігуменом, провадив т. зв. „казуси“, себто, чи скликував священників монастиря, бодай раз у місяць, або й раз в тиждень, для розв'язування випадків з моральної. Але бачу його, як нпр. в моральній диспуті відкликається на сентенцію нпр. Лемкуля і шукає її в двох грубих томах моральної.

Наше покоління, училося моральної богословії ще зі старого Гурого (Gury), доповняючи його Лемкулем. Шойно перші покоління „інсбруковців“ зачали впроваджувати богословію Нольдіна, значно яснішого і коротшого від Лемкуля, може й трохи менше ригористичного, щоб не сказати ліберальнішого.

Чейже розв'язування випадків моральної, — то одна з тих установ, що найбільше виробляє добрих моралістів і добрих сповідників. Треба цей звичай дуже захвалювати і поручати священникам, особливо, коли їх більше живе в одному місті. Є не саме одна з моїх ідеалів, ніколи досі несповнених, посилати випадки до розв'язування на деканальних соборчиках.

О. Ткачук був накінець й добрим товаришем для своїх по чині братів. Ніколи не був пересадно веселий, завжди повздержний в сміху і розмові, але завсіди для братів чемний та зичливий, а передусім вірний усім традиціям, по яким щось належалося гостям, чи братам у монастирі.

Приходиться нам прашатись з о. Архімандритом в хвили, коли не могли ми мати досі ніяких відомостей про подробиці недуги і смерті. То обставина, яка ділає це прашання з дорогим братом і товаришем тмм прикрішим. Але прикrostі прашання для нас, монахів, злагіднені загальним звичаєм поступати так, як Ап. Павло каже: „Ніколи не смутитися, як ті що не мають надії“. Ми так й певні, що побачимося в іншому житті, що про наших померших навіть не можемо зі смутком говорити. Боліємо над стратою доброго робітника, провідника та проповідника, але наш жаль і смуток завсіди подиктований тією чеснотою чеснот, якою є повздержність.

Василіянський Чин поніс з приводу смерті о. Ткачука велику страту. Тому й бажаємо цьому Чиніві святих великих покликань, яких тепер так дуже буде треба, після цих сумних літ війни.

О. Ткачук не працював ніколи в Львівській Аепархії, але працював для неї і як магістер новіціату, і як заступник протоігумена, і як архімандрит. Тому і Львівська Аепархія зобов'язана супроти нього до справжньої вдячності. Цей довг вдячності сплатимо, вписуючи ім'я Покійного в Аепархіяльний Пом'яник.

Писано у Львові, в місяці лютні 1944 р.

† АНДРЕЙ, Митрополит.

ЗАРЯДЖЕННЯ І ОПОВІСТКИ

Regierung des Generalgouvernements
Hauptabteilung Innere Verwaltung
Abt. I. Staats- u. Kommunalverwaltung

Krakau, den 1. September 1943.

Ki. 2363/43 (B7—2)

An den

Herrn Metropolit der griech.-kath. Erzdiözese Lemberg,
L e m b e r g,
St. Georgsplatz.

Betrifft: Unterabteilung Kirchenwesen

Hier: Zuständigkeit der geistlichen Behörden in Ehesachen

Die Vorschriften meiner Erlasse vom 28. Januar und 8. Mai 1943 über die den Geistlichen vor der Vornahme einer Trauung ohne vorangegangene Eheschliessung vor dem Zivilstandesbeamten obliegende Prüfungspflicht der Volkstumszugehörigkeit der Eheschliessenden werden nicht hinreichend beachtet.

Aus diesem Grunde ordne ich nunmehr an, dass die Geistlichen in jedem einzelnen Falle vor der Vornahme einer kirchlichen Trauung ohne vorangegangene Eheschliessung vor dem Zivilstandesbeamten von den Ehepartnern die Vorlage der Kennkarten zu verlangen haben. Die Nummern der vorgelegten Kennkarten sind im Heiratsregister zu vermerken. Sind die Eheschliessenden noch nicht im Besitz der Kennkarten, so darf die kirchliche Trauung nicht vorgenommen werden. Die Ehepartner sind vielmehr von dem Geistlichen anzuhalten, sich zunächst die Kennkarte zu beschaffen. Ich ersuche, die Geistlichen Ihrer Diözese — Ihrer Kirche — unverzüglich von dieser Anordnung in Kenntnis zu setzen und sie zu ihrer genauen Beachtung anzuhalten. Die Einhaltung der gegebenen Anordnung, insbesondere die regelmässige Eintragung der Kennkartennummer im Heiratsregister bitte ich durch wiederholte Kontrollen nachzuprüfen

Im Auftrage

gez. W i l d e n

Beglaubigt:
Barwiński
Angestellte

REGIERUNG

DES GENERALGOUVERNEMENTS
Hauptabteilung Innere Verwaltung
Abt. I. Allgemeine Staatsverwaltung
Staats- u. Kommunalverwaltung

Krakau, den 26. Febr. 1944.

Ki. 385/44 (B7—2)

An das

Griechisch-katolische Metropolitan-Ordinariat.

L e m b e r g

St. Juraplatz 5.

Betr.: Unterabteilung Kirchenwesen

Hier: Zuständigkeit der geistlichen Behörden in Ehesachen

Bezug: Dortg. Schrb. vom 18. Febr. 1944. Nr. 593/K.

Es kann nicht anerkannt werden, dass die Durchführung meines Erlasses vom 1. September 1943 zu einer unerwünschten Erschwerung von

Eheschliessungen im Generalgouvernement führen wird. Die Kennkarten-Aktion im Generalgouvernement ist zum allergrössten Teil bereits abgeschlossen, so dass sich die Einwohner des Generalgouvernements fast durchweg im Besitz der Kennkarte befinden. Soweit dies noch nicht der Fall sein sollte, sind die zuständigen Stellen angewiesen, die Kennkarten unverzüglich auszufertigen, wenn diese zum Zwecke der Eheschliessung benötigt werden. Hierdurch ist Vorsorge getroffen, dass die Eheschliessungen ohne Verzögerung erfolgen können. Sofern im übrigen das Mitteilungsblatt Ihrer Diözese in nächster Zeit noch nicht erscheinen kann, bitte ich, ebenso wie dies auch die anderer Diözese getan haben, meine Anordnung durch Rundschreiben Ihren Pfarreien unverzüglich zur Kenntnis zu bringen.

Im Auftrage.

gez. W i l d e n

Beglaubigt:
Barwiński
Angestellte

У СПРАВІ ВІДПРАВЛЮВАННЯ ДВОХ СЛУЖБ БОЖИХ У ОДНОМУ ДНІ.

Потреба народу в воєнному часі склонила Ап. Престіл дати Ординаріям ширші власті щодо відправлювання двох Служб Божих у одному дні. Користаючи з тих властей, Митроп. Ординаріят многократно давав священикам право відправляти дві Служби Божі у неділі і свята, — завсіди одначе зі застереженням, що задержані будуть конечні умовини в уживанні цієї незвичайної власті. Такими умовами є, щоб священик не споживав при першій Службі Божій тих, нечисленних капель вина і води, якими змиває чашу і пальці і щоби за другу Службу Божу не брав ніколи стипендії, а жертвував цю Службу на сплатення довгів АЕпархії за невідправлені Служби Божі помершими священиками, або за богослужбні фундації, яких капітали з приводу воєнної девальюації цілком пропали. Власть відправляти в одному дні дві Служби Божі, уділяє Митроп. Ординаріят, нам'ятаючи на тяжку відповідальність в совісті, яку поносить за уживання тої незвичайної і великої власті, тільки, тоді, коли щонайменше сотка вірних не мала б змоги в неділю і свято брати участь у Службі Божій.

Беручи під увагу потребу, яку постійно відчуває християнський нарід тих сіл і парохій, в яких не мешкає священик і якими завідує сусідній священик, Митроп. Ординаріят уділяє всім священикам, завідуючим постійно сусідньою парохією власті відправляти дві Служби Божі і в неділі і свята в тих завідуваних ним *ex currendo* парохіях. Усім священикам, яким уділяється тим способом цю власть, Митр. Ординаріят кладе на совість тяжкий обов'язок, себто обов'язок під тяжким гріхом, заховувати дві умови, без яких такої власті не стримали б, — а саме: заховувати природний піст перед другою Сл. Божою, не приймаючи стипендії та відправляти цю другу Службу Божу в наміренні АЕпархії. На жаль мусить Митр. Ординаріят подати до відома Всеч. Духовенства випадок тяжкого надужиття, якого допустився один зі священиків, відправляючи дві Служби Божі в будень за стипендію, дану вірними. Випадок двох смертельних гріхів, яких допустився священик в такій незвичайно важкій справі, мусів би бути причиною тяжких канонічних кар супроти нього. Його злочин тим мерзенніший, що до найсвятішої справи священичого життя допустив мерзенну захланність і приймав гроші за переступлення церковного закону та зневагу І. Христа, злегковаживши Церкву та приступаючи до найсвятішого, страшного Таїнства Тіла і Крови Господньої в стані смертного гріха. Канонічна тяжка кара, яка за той злочин належалася б, була би тим справедливіша, що в даному ви-

падку в зовнішньому форумі було б доказане святокрадська Жертва і святокрадське припинання св. Таїнства через сам доказ протиправного уживання влади, якої не мав, і якої Церква ніколи не уділяє.

Щоби на будуче не наражувати Всеч. Отців на неприємні канонічні доходи, а Ординаріат не змушувати до прикрого канонічного поступування, властю нам Богом даною проголошуємо ось таку кару: **Священик, який відважився би в будний день відправляти дві Служби Божі, або не заховав одної з умов при відправлюванні двох Служб Божих, хоч би мав законно дану власть відправляти їх, підпадає тим самим карі суспензи від всякого священодійства на протяз трьох місяців, застережену Митроп. Ординаріатові.**

При цій нагоді пригадуємо, що священик, який впав в кару церковного завіщення (суспензи) від священодійств, а важився б мимо того відправляти Службу Богу, стягає на себе неключимість, себто неспосібність справувати взагалі обов'язки священослужителя.

Дано у Львові, 24. серпня 1943.

† **АНДРЕЙ**, митрополит.

У СПРАВІ МЕТРИКАЛЬНИХ ВИПИСІВ.

М. О. ч. 2725/43.

У зв'язі з розпорядком про видавання розпізнавчих карт для ненімецьких мешканців Генерал. Губернаторства, доручено Парохіяльним Урядам запорядки повітових, чи пак міських старостів, якими заборонено видавати метрикальні виписи до рук інтересованих, а запоряджено пересилати ці метрики просто до урядів, які виставляють розпізнавчі карти.

Повищі зарядження видано з очевидною метою запобігти зловживанням при видаванні метрик для одержання розпізнавчих карт.

Щоб і від Парохіяльних Урядів віддалити всякі підозріння зловживань, заряджує оцим Митр. Ординаріат на основі постанов титулу третього § 1., тит. десятого ал. 4. і тит. „*Questiones in visitationibus indagandae*” уст. „*parochus*”, ал. 6. уст. „*baptismus et confirmatio*”, ал. 6. і уст. „*matrimonium*” ал. 6., — як також на основі постанов канонів 470, 777, і 1103 кан. кодексу і арт. 1. конкордату з 10/2 поз. 324. денника зак. Р. П. з р. 1925, що слідує:

1) Замовлення і видавання метрик уродження і вінчання для розпізнавчих карт треба не лише зазначувати при дотичному вписі в метрикальній книзі, але також поміщувати під окремими числами в протоколі чинностей, треба вписувати ім'я, прізвище і адресу замовляючого. В цьому протоколі замовляючий має підписатися.

2) Виготовлені виписи треба вислати порученим письмом до Митр. Консistorії, яка після евентуального (на випадок потреби) провірення згідності випису з дублікатом, що знаходиться в тутешньому архіві (декр. надворної канцелярії з 19/2 1836. ч. 4286 зб. пров. зак. ст. 277), — відішле їх дотичному державному урядові. — У звіті треба подавати інтересованого, на бажання якого зладжено випис, і уряд, якому має бути пересланий випис. До випису треба долучити поштовий значок на 84 гр. на оплату порученого письма до дотичного староства, чи поліційного комісаріату.

Щодо належностей і оплат за метрикальні виписи зазначається, що давні державні приписи про *iura stolae*, як йосифинський патент з 1785. р., усі дальші декрети з рр. 1819, 1836, 1845 і постанови § 24. закону з 7/5 1874. ч. 50 в зак. австр., як суперечні з арт. 1. і 25. Конкордату, втратили правну силу.

По думці арт. І. міродайними є тому вже тільки тутешні зарядження.

Мимо цього, що сила купна польського золотого, в порівнанні з передвоєнною дуже змаліла, а судові оплати після 1941. р. значно підвищено, Митр. Ординаріят заряджує, що на разі за зладження метрикальних виписів не вільно жадати більше понад передвоєнну оплату по 3 зл. Тільки на випадок, коли б замовляючий не подав точної дати уродження чи вінчання та з браку іменного індексу вишукування дотичної позиції зайняло б більше часу, дозволяє Митр. Ординаріят побирати подвійну таксу, ц. є 6 зл. за один випис. Від цілком убогих не треба брати ніякої оплати.

Поштову оплату (84 гр. + 84 гр.) мусить, очевидно, покрити кожний замовляючий. Виписи є тепер вільні від стемпелевої оплати.

Це зарядження не відноситься до осіб, які не мають ще 15 літ.

Від гр. кат. Митрополичого Ординаріату.
у Львові, дня 4. серпня 1943.

У) СПРАВІ ПОЗВІВ ДО МИТРОПОЛИЧОГО ЦЕРКОВНОГО СУДУ В ПОДРУЖНІХ СПРАВАХ.

Сторони вносять часто до Митроп. Церковного Суду в подружніх справах такі позови, які не відповідають приписам церковного права, внаслідок чого щойно після переведеної переписки та виправлення позову згідно з правовими приписами можуть вони статись основою подружнього процесу. Через неформальні позови витворюється провокація в справі та зайва переписка.

Щоб запобігти цим невігодам, на пропозиції Митроп. Церковного Суду заряджується:

І. Позви в подружніх справах треба вносити до Митроп. Церковного Суду через приналежний Парохіальний Уряд.

II. Позов **мусить** загодати такі конечні речі:

1) Точна назва і адреса Церк. Суду, до якого позов спрямовується.

2) Ядерний, конкретний зміст прохання (нпр.: „Прохаю уневажнити моє подружжя з Н. Н., заключене 10. 8. 1942. в парохіальній Церкві Н. Н.". Або: „Прохаю видати декрет роздуки з Н. Н. від стола і ложа". Або: „Прохаю визнати безвісно відсутнього могого подруга Н. Н. помершим"....) з запитанням точної дати, місця та свідків шлюбу.

3) Канонічні причини прохання: Канонічними причинами уневажнення подружжя є 19 розривних подружніх перепон, а саме: 1) брак розуму, 2) помилка, 3) випереджуюча і постійна полова неміч, 4) перепона віку, 5) насильство і страх, 6) пірвання, 7) перепона союзу, 8) св. чин, 9) урочисті обіти, 10) неоднакове богочитання, 11) природне споріднення, 12) духове споріднення, 13) законне споріднення, 14) посвоячення, 15) публична приличність, 16) перепона злочину, 17) умовина, 18) удана згода, 19) перепона потаємности.

Приписи нашого партикулярного подружнього права про ці перепони містяться в титулі IV. Інструкції для церковних судів §§ 13—55. (38 Дод. Львів. Пров. Соб. 1891 р.). Ніякі інші причини не можуть бути основою процесу для уневажнення подружжя.

Канонічними причинами для визнання безвісно відсутнього подруга помершим є: небезпека життя, в якій подруг знаходиться та правдоподібно її не пережив, довгий час відсутности та брак відомостей про нього.

Канонічними причинами розлуки подругів від стола і ложа є: чужолоство одного подруга та всі ті обставини, які з огляду на небезпеку для душі, життя чи здоров'я другого подруга, як нпр. ересь, тяжкі проступки, чинні зневаги, марнотрата майна і т. п., (пор. §§ 103—106. тит. IV. Інстр. для церк. судів, 38. Дод. Львів. Пров. Соб. 1891) роблять подружнє співжиття для нього неможливим. У позові треба подати канонічну причину та описати коротко її обставини в оспорюваному подружжю.

4) Доказові засоби: Імена, прізвища та адреси всіх свідків, що можуть заприсяженими зізнаннями ствердити твердження позову, публічні чи навіть приватні документи, що їх може позовник предложити на доказ твердження позову.

5) Місце і дата позову.

6) Підпис позовника: Ім'я і прізвище та точна адреса.

7) Опінія Парохіяльного Уряду.

III. На основі предложеного позову, парох покличе найперше сторони до себе та буде старатися довести їх до відновлення подружнього співжиття, якщо подружжя перепона є того роду, що від неї можлива диспенза, або сама уступає з зміною обставин, як нпр. при перепоні страху, яка уступає, коли присилуваний подруг, свідомий існування перепони та неважності його подружжя, **добровільно** відновить згоду на подружжя. З цієї розмови з подругами єпископ парох короткий протокол, зазначить в ньому вислід поєднання подругів, дасть його підписати обом подругам і сам його підпише та предложить його, враз із позовом Митр. Церковному Судові, якщо подруги погодилися, або залучить до актів інформ. доходження, якщо подруги не погодилися і треба для перевірки позову перевести інформ. доходження.

IV. Якщо не вдалося поєднати подругів, запросить о. Парох одного зі судійних О. О. Душпастирів та на основі цього розпорядку переведе в його присутності (один з Отців сповняє обов'язок нотаря при доходженні) інформаційне доходження, переслухуючи протоколярно **без присяги**, — але напам'ятовуючи, щоб говорили правду, бо будуть змушені свої зізнання в процесі заприсягнути, — сторони, їхніх родичів та ними заповіданих свідків, стараючись відповідними питаннями та відповідями переслуханих осіб з'ясувати правдивий, згідний з дійсністю стан справи. Сторони треба повчити, щоб при інформ. доходженні подали всіх своїх свідків та предложили всі документи щодо справи, бо предложених пізніше документів, чи заповіданих пізніше свідків **засадничо не приймається**, хіба, що сторони присягою ствердять, що вони сталися їм щойно тоді відомі.

V. Кожний протокол підпише переслухувана особа, Парох та запрошений Душпастир.

VI. До протоколів інформ. доходження залучить Парох: 1) метрику вішання сторін, 2) свою опінію про оспорюване подружжя, 3) свою опінію про сторони та свідків, з'ясовуючи коротко, при кожній особі, чи вона релігійна, моральна, яку має опінію в парохіян, чи вона віродостойна та предложить всі акти враз з позовом Митроп. Церков. Судові.

VII. Парох обов'язаний, без огляду на вислід перевірки позову, чи він позитивний, чи негативний, предложити Митроп. Церков. Судові позов враз зі всіма актами доходження найдалше до **1 місяця** від дати позову.

О. О. Парохи повідомлять парохіян в принагідній проповіді про подружжя, що позви в подружніх справах треба вносити через Парохіальний Уряд*).

Взір позову:

До

Митрополичого Церковного Суду

у Львові.

Я, Н. Н. ур. (подати дату і місцевість), віроіспов... замешкала... прохаю по причині перепони страху уневажнити моє подружжя з Н. Н., уродж. (дата і місцевість) ... віроісп..., замешк..., що його я заключила дня 5. X. 1942. р в гр. кат. Церкві в....

До того подружжя присилював мене мій батько Н. Н., що живе в.... частими погрозами, що мене вижене з хати та видідичить, якщо я не вийду за Н. Н. замож.

Обставини погроз та присилювання з боку батька можуть ствердити своїми зізнаннями такі свідки: (подати імена, прізвища та адреси свідків).

Я з мужем жила два місяці, а 6. XII. 1942. р. його покинула та живу в родичів. Дітей з подружжя нема.

Куликів, дня 12. серпня 1941.

Підпис і адреса позовника.

Після перевірки позову через переведене згідно з розпорядком Митроп. Ординаріату ч. 3498/СС з дня 1. IX. 1943. інформаційне доходження, стверджую згідність з дійсним станом заподань позову (або: стверджую, що заподання позову не є згідні з дійсним станом справи) та рівночасно залучую:

- 1) акти інформаційного доходження,
- 2) метрику вінчання,
- 3) опінію про оспоруване подружжя,
- 4) опінію про сторони та свідків.

Куликів, дня 25. серпня 1943.

Печатка Парох. Уряду.

Підпис Пароха.

Львів, дня 1. IX. 1943.

Від Митрополичого Ординаріату.

У СПРАВІ СПОВНЮВАННЯ СВЯЩЕНИЧИХ ФУНКЦІЙ У ЧУЖІЙ ПАРОХІЇ

М. О. ч. 3267/Л.

Бувають випадки, що священник, без прохання про дозвіл місцевого душпастиря, сповняє деякі душпастирські функції (нпр. уділяє св. Тайни, відправляє в церкві Молебень і т. п.). Був навіть випадок, що священник, який виправді одержав грамоту на душпастирську посаду, але не звільнився ще був з попередньої посади і не був введений в нову, хотів уже відвідувати парохіян зі свяченою водою, хоч парохією завідував інший священник!

Пригадується тому Всч. Духовенству, що без дозволу місцевого душпастиря не вільно сповняти на території даної парохії ніяких душпастирських, чи священничих функцій під загрозою церковних кар.

Від гр. кат. Митрополичого Ординаріату.

у Львові, дня 16. серпня 1943.

*) Парох повинен зажадати від позиваючої сторони декларації, що знає висоту коштів в процесів і що мусить їх заплатити без огляду на те, чи виграє справу чи програє

Х Р О Н І К А

ДУШПАСТИРСЬКІ ПОСАДИ ОДЕРЖАЛИ:

- о. Кордуба Мирон, завід. у Ладичині, дек. Микулинецького.
- о. Керша Ксенофонт, завід. у Бережниці, дек. Стрийського.
- о. Слободян Прокіп, завід. у Ігровиці, дек. Тернопільського.
- о. Андрушко Володимир, завід. у Липівцях, дек. Унівського.
- о. Борса Леонтій, завід. у Медині, дек. Новосельського.
- о. Бутковський Ісидор, завід. у Дібшу, дек. Козлівського.
- о. Шеремета Михайло, сотр. у Вербові, дек. Нарайвського.
- о. Галиш Осип, завід. у Куткорі, дек. Глинянського.
- о. Яминський Філарет, сотр. при Церкві св. П'ятниць у Львові.
- о. Мельничук, завід. у Магдалівці, дек. Микулинецького.
- о. Грат Станислав завід. в Лоні, дек. Унівського.
- о. Сахно Емануїл завід. у Бужку дек. Олеського.
- о. Боднар Роман завід. у Дитківцях дек. Блідського.
- о. Данько Володимир завід. у Баличеві Зар. дек. Журавенського.
- о. Яримович Константин, неопр. сотр. в Сколім, дек. Скільського.
- о. Тарнавський Волод. завід. в Лучинцях, дек. Рогатинського.
- о. Поберейко Йосиф, завід. в Бірках, дек. Львівського.
- о. Масяк Степан завід. в Соснові, дек. Зарваницького.
- о. Люкас Михайло завід. Махнівцях дек. Поморянського.
- о. Яцкевич Мирон завід. в Мавковичах, дек. Городецького.
- о. Ліщинський Михайло зав. в Бачові, дек. Нарайвського.
- о. Джулинський Павло зав. в Зборові, дек. Зборівського.
- о. Юркевич Леонід зав. в Безбрудах, дек. Глинянського.
- о. Ласько Іван завід. в Куликові, дек. Радехівського.
- о. Лабінський Євген зав. в Бродах, дек. Блідського.
- о. Пашківський Юрій акад. душпастирство у Львові.
- о. Панасюк Йсиф зав. в Глубичку Вел. дек. Тернопільського.
- о. Ратич Борис сотр. в Рожиськах дек. Скалатського.
- о. Процик Петро, зав. в Струсові, дек. Тереховельського.
- о. Волошак Антін завід. у Сверхі, дек. Перемишлянського.
- о. Проскурницький Мирослав, завід. в Дубі, дек. Перегінського.
- о. Вербоветський Василь завід. в Мечишові, дек. Бережанського.
- о. Будний Юрій, завід. в Озерянці дек. Зборівського.
- о. Пасічник Теодор, завід. в Зарубинцях, дек. Збаражського.
- о. Батюк Роман завід. в Шнирові дек. Блідського.
- о. Кубай Іван сотр. у Заланові дек. Рогатинського.
- о. Смолка Роман завід. в Дібші дек. Козлівського.
- о. Бутовський Ізидор завід. у Сернках Сер., дек. Бурштинського.
- о. Капшій Микола завід. в Богутині дек. Поморянського.
- о. Потелицький Микола завід. в Путятинцях дек. Рогатинського.
- о. Левицький Петро завід. у Рожанці Вел. дек. Тухлянського.
- о. Сидорак Микола завід. у Синевідську Виж. дек. Скільського.
- о. Козак Ігнатій завід. у Вибранівці, дек. Бібрецького.
- о. Іздрик Володимир в Олеску, дек. Олеського.
- о. Карп'як Юрій завід. в Мартинові дек. Бурштинського.
- о. Милевич Ярослав завід. в Орявчику дек. Тухлянського.

- о. Косар Антін завід. у Хашованім, дек. Тухлянського.
- о. Збір Микола сотр. у Перегінську, дек. Перегінського.
- о. Стрийський Мирон завід. Лдзінім, дек. Рожнітівського.
- о. Др. Сидорів Йосиф завід. в Голоску Вел. дек. Львівського.

В ЧИН ПРЕСВІТЕРАТУ ПОСТАВЛЕНІ:

- Гелета Іван 9. IV. 1944
- Яцків Кіндрат 9. IV. 1944.
- Микитка Маркіян, Всеволод (2 ім.) 16. IV. 1944.
- Скробач Степан 16. IV. 1944.

ПРОПАЛИ БЕЗ ВІСТІ

- о. Балюта Мартин парох Ясенова дек. Брідського 7. I. 1944.
- о. Левицький Теодор парох Тростянця дек. Долинського.

ПОМЕРЛИ

- о. Любович Іван, п. Урлова дек. Зборівського заморд. 29. IV. 1943.
- о. Бачинський Євген парох Бережан дек. Бережанського 20. X. 1943.
- о. Панасюк Максим парох Шнирова дек. Брідського 6. XI. 1943
- о. Демчинський Микола, парох Бродів, дек. Брідського, 9. XI. 1943
- о. Васильків Ярослав, з. Чернихова д. Тернопільського зам. 8. XI. 1943
- о. Др. Нагорянський Микола емерит. військ. духовник 20. XI. 1943
- о. Абрагамовський Михайло парох Дібша д. Козлівського 13. XI. 1943
- о. Подолянчук Василь п. Чернилова Р. д. Тернопільськ. 22. XI. 1943
- о. Лукань Роман ЧСВВ. Львів згинув трагічною смертю 29. XI. 1943
- о. Данилевич Евстахій парох Глинян дек. Глинянського 9. XII. 1943
- о. Жовнірчук Михайло парох Голоска дек. Львівського 20. XII. 1943
- о. Ходань Михайло катихит у Радехові дек. Радехівського 24. XII 1943
- о. Савицький Йосиф емерит катих. в Стрию д. Стрийського 2. I. 1943
- о. Левицький Юліян п. Сеневідська Виж. д. Скільського 22. I: 1944
- о. Дурдело Григорій зав. Вилинівчика дек. Зарваницького 4. II. 1944
- о. Тимчук Іван парох Туря дек. Олеського замордований 5. III. 1944
- о. Цебровський Августин парох Черепина дек. Винницького 7. III. 1944
- о. Тиктор Григорій зав. Глібович Свірських д. Перемишлянського замордований 5. III 1944
- о. Ганущак Микола парох Орявчика дек. Скільського 25. III 1944
- о. Цегельський Михайло Шамбелян і Поч. Крилош. М. К. парох Камінки Струмил. дек. Струмілокамянецького 5. IV 1944

Їх душі поручається молитвам Духовенства АЕпархії.

Імена їх вписані в АЕпархіяльний Пом'яник.

.K 441166

P.57 1944 r.1-3

Надавець:
Канцелярія гр. кат. Митр. Орди-
наріату. — Львів, Пл. св. Юра 5.
Absender:
Gr. kath. Metropolitan - Kanzlei,
Lemberg, Georgplatz 5.

ДРУК — DRUCKSACHE

До Всеч. гр. кат. Уряду парохіяльного
An Hochw. gr. kath. Pfarramt

пошта _____
Post _____

(Дистрикт Галичина — Distrikt Galizien)

Видас: Гр. кат. Митроп. Ординаріат у Львові. За редакцію відповідає: о. Петро Дзедзин.
Митрополича Друкарня у Львові Площа Юра 5.

ЦІНА	III	ЦІНА
РК 41.766		1944
жс-23.930		г. 1-3